

БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ ПРЕЗ ПЪРВОТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2012 ГОДИНА - ЕКСПРЕСНИ ОЦЕНКИ

През първото тримесечие на 2012 г. БВП нараства с 0.5% спрямо същото тримесечие на предходната година и запазва равнището си спрямо четвъртото тримесечие на 2011 година.

В ръководството на Евростат за тримесечни национални сметки експресните оценки¹ за БВП са дефинирани като:

„...най-ранната картина на икономиката, представена в съответствие с концепциите и дефинициите на системата на националните сметки, данните за която се произвеждат и публикуват във възможно най-кратки срокове, след края на отчетното тримесечие, като се използва ограничена и непълна информация в сравнение с традиционно разработваните тримесечни показатели на националните сметки...”.

Експресните оценки за БВП се основават на предварителни налични към момента месечни и тримесечни данни за отделните икономически сектори (обект на последващи актуализации и ревизии), на експертни оценки и модели за поведението на компоненти в състава на БВП, за които към момента на изчисленията не е налична директна базисна информация.

Разработените експресни оценки за първото тримесечие на 2012 г. са подготвени в срок от 45 дни след отчетния период. Те са представени в стандартен формат за публикуване на тримесечните данни на националните сметки - стойностен обем в текущи цени, относителни дялове на компонентите в състава на БВП и темпове на прираст, получени от сезонно изгладени данни спрямо предходното тримесечие и спрямо същото тримесечие на предходната година.

Съгласно Календара за разпространение на резултатите от статистическите изследвания НСИ ще подготви и публикува официални тримесечни резултати за БВП за първото тримесечие на 2012 г. на 6 юни 2012 година.

БВП в стойностен обем, текущи цени

Според експресните оценки на НСИ за първото тримесечие на 2012 г. БВП в номинално изражение достига до 15 661 млн. лв. (Приложение №1).

Реализираната добавена стойност през първото тримесечие на 2012 г. е 13 358 млн. лв., като най-голям дял в общата добавена стойност се формира от сектора на услугите (63.7%), следван от индустриалния сектор (32.3%). Аграрният сектор определя 4% от общата добавена стойност в икономиката.

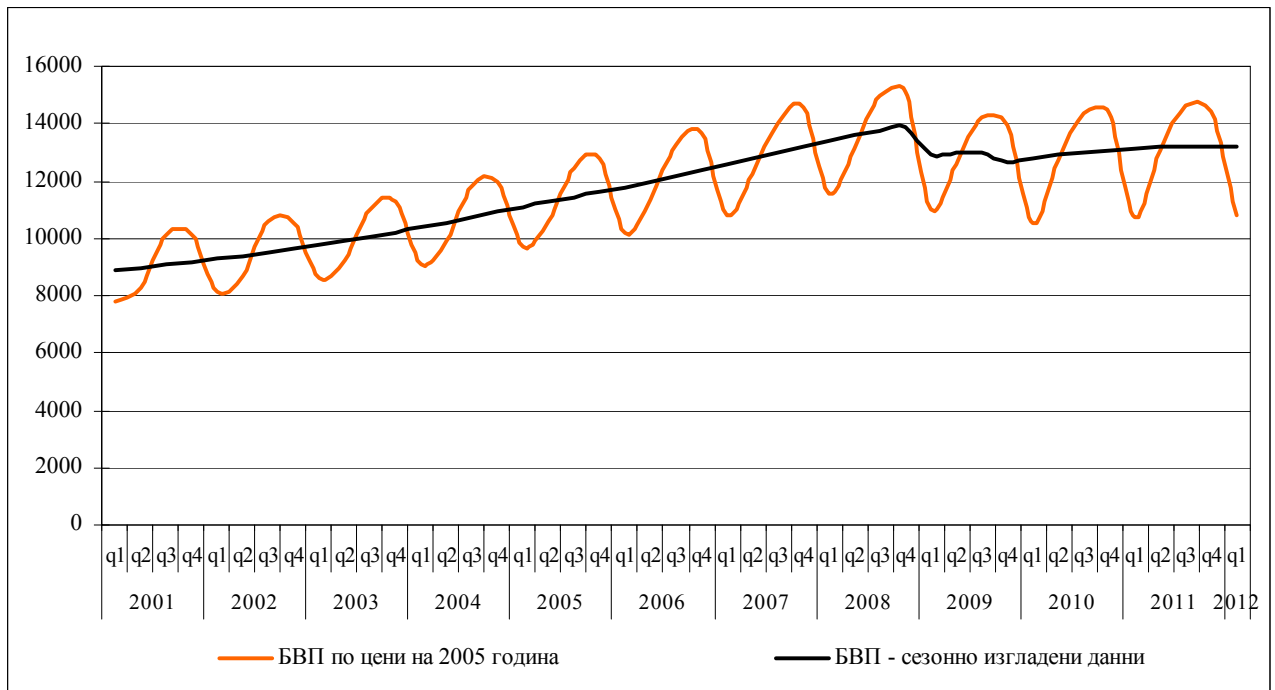
¹ В международната терминология се използва терминът „flash estimates”.

По елементи на крайното използване най-голям дял в БВП от 86.9% заема крайното потребление, което в стойностно изражение възлиза на 13 612 млн. лв. През първото тримесечие на 2012 г. бруто капиталобразуването в основен капитал е 3 346 млн. лв. и има относителен дял от 21.4% в БВП. Външнотърговското салдо е отрицателно.

Темп на прираст на БВП, общо и по компоненти

Фиг. 1. БВП по тримесечия за периода 2001 - 2012 г. по средногодишни цени на 2005 година

Тримесечни изменения

През първото тримесечие на 2012 г. спрямо четвъртото тримесечие на 2011 г. БВП² запазва равнището си (Приложение № 2). За същия период брутната добавена стойност намалява с 0.4%.

Според експресните оценки на БВП по елементи на крайното използване през първото тримесечие на 2012 г. крайното потребление бележи ръст с 0.2%. Бруто капиталобразуването в основен капитал бележи ръст с 2.5%. Износът на стоки и услуги през

² Сезонното изглаждане на статистическите показатели в НСИ се провежда по хармонизирана европейска методология, описана в „Ръководство на Европейската статистическа система за сезонно изглаждане”. Процедурата се осъществява с помощта на разработения от Евростат софтуерен продукт Demetra, при което се прилага алгоритъмът TRAMO/SEATS. На сезонно изглаждане се подлагат тримесечните данни за компонентите на БВП по производствения метод и по компоненти на разходите за крайно използване. Прилага се директен метод за сезонно изглаждане, при който агрегираните показатели и техните компоненти се подлагат на самостоятелно изглаждане. В резултат на това е налице неадитивност на сезонно изгладените данни - агрегираните показатели не са равни на сумата от техните компоненти. Параметрите на модела за сезонно изглаждане се определят в началото на всяка календарна година (първо тримесечие на съответната година), както и при промяна на използваната класификация на икономическите дейности. Така определеният модел се използва за ревизиране на сезонно изгладените стойности за тримесечията в рамките на динамичните редове. От месец септември 2011 г. данните в областта на националните сметки се представят по КИД - 2008. Повече информация може да се намери в тематичната рубрика „Брутен вътрешен продукт”, методология: [Тримесечни сезонно изгладени данни](#).

първото тримесечие намалява с 4.6% спрямо предходното тримесечие. През същия период вносът на стоки и услуги намалява с 2.4% спрямо предходното тримесечие.

Годишни изменения

През първото тримесечие на 2012 г. БВП нараства с 0.5% спрямо същото тримесечие на предходната година. Спрямо съответното тримесечие на предходната година брутната добавена стойност намалява с 0.3%. Увеличение е регистрирано в аграрния и индустриалния сектори съответно с 12.4 и 2%. Секторът на услугите, който заема най-голям относителен дял в добавената стойност, има отрицателен принос и отчита намаление с 0.8% през разглеждания период.

По отношение на компонентите на крайното използване основен принос за регистрирания положителен икономически растеж има крайното потребление, което се увеличава с 2.2%. Брутокапиталообразуването в основен капитал отчита спад спрямо съответното тримесечие на предходната година с 3.4%. Износът на стоки и услуги намалява с 1.9%, а вносът на стоки и услуги намалява с 1.6% спрямо съответното тримесечие на предходната година.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1
Брутен вътрешен продукт за първото тримесечие на 2012 година

Експресни оценки

Сезонно неизгладени данни

		Първо тримесечие на 2012 година		
		стойностен обем в текущи цени	относителен дял	
			млн. лв.	в БДС %
1	Брутна добавена стойност по икономически сектори (2+3+4):	13 358	100.0	86.3
2	Аграрен сектор	530	4.0	3.4
3	Индустрия	4 313	32.3	27.5
4	Услуги	8 515	63.7	54.4
5	Корективи	2 303		14.7
6	Брутен вътрешен продукт (1+5=7+10+13+16)	15 661		100.0
	По елементи на крайното използване:			
7	Крайно потребление (8+9)	13 612		86.9
8	Индивидуално	12 244		78.2
9	Колективно	1 368		8.7
10	Бруто капиталобразуване (11+12)	3 496		22.4
11	В основен капитал	3 346		21.4
12	Изменение на запасите	150		1.0
13	Външнотърговско салдо (14-15)	-1 447		-9.3
14	Износ на стоки и услуги	10 609		67.7
15	Внос на стоки и услуги	12 056		77.0
16	Статистическа разлика	0		0.0

ПРИЛОЖЕНИЕ № 2
Темп на прираст на БВП общо и по компоненти

Експресни оценки

(По средногодишни цени на 2005 г., сезонно изгладени с корекция в разликите в броя на работните дни, проценти)

		Темп на прираст спрямо предходно тримесечие				Темп на прираст спрямо съответното тримесечие на предходна година			
		Q2 2011	Q3 2011	Q4 2011	Q1 2012	Q2 2011	Q3 2011	Q4 2011	Q1 2012
1	Брутна добавена стойност по икономически сектори	0.7	-0.4	-0.3	-0.4	2.8	1.6	0.4	-0.3
2	Аграрен сектор	0.5	2.4	2.9	6.1	-2.7	0.0	4.9	12.4
3	Индустрия	1.7	-0.7	0.7	0.4	4.8	3.6	2.6	2.0
4	Услуги	0.3	-0.4	-0.1	-0.7	0.4	-0.3	-0.5	-0.8
5	Корективи	0.6	3.3	-0.3	3.8	-5.8	2.3	0.9	7.6
6	Брутен вътрешен продукт	0.3	0.1	0.1	0.0	2.1	1.4	0.9	0.5
	По елементи на крайното използване:								
7	Крайно потребление	0.7	0.7	0.6	0.2	-0.3	1.5	-1.8	2.2
8	Индивидуално	0.5	0.5	-0.4	0.4	0.0	1.2	-0.4	0.9
9	Колективно	0.0	-0.6	0.6	0.5	-2.3	-2.6	-0.1	0.5
10	Бруто капиталобразуване								
11	В основен капитал	-2.0	-2.7	-1.2	2.5	-7.0	-7.4	-10.5	-3.4
12	Изменение на запасите
13	Външнотърговско салдо
14	Износ на стоки и услуги	-0.6	0.5	2.8	-4.6	13.5	5.3	11.9	-1.9
15	Внос на стоки и услуги	-0.9	1.5	0.2	-2.4	8.7	8.9	5.2	-1.6
16	Статистическа разлика

Забележка:

Темпът на прираст е изчислен въз основа на верижно обвързани оценки на компонентите на БВП по средногодишни цени на 2005 година. Повече информация за прилаганите методи могат да се намерят в тематичната рубрика „Брутен вътрешен продукт”, методология:

[Измерване на ефекта от промени в обема и промени в цените.](#)

 Тримесечни сезонно изгладени данни - методология (<http://www.nsi.bg/otrasal-metodologia.php?otr=10>).